

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON

KYSTERI

OSAVUOSIKATSAUS I
Tammi-huhtikuu 2019

SISÄLLYS

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-HUHTIKUU 2019	4
2.1 Asiakaslähtöisyys	4
2.2 Henkilöstö ja osaaminen	7
2.3 Palveluiden toimivuus	8
2.3.1 Vastaanotto toiminta	8
2.3.2 Laitoshoidto	11
2.3.3 Suun terveydenhuolto	13
2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous	13
2.5 KYSTERIn tuloslaskelma	14

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Liikelaitoksen toiminta on toteutunut ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana suunnitelmien ja hoitotakuun velvoitteiden mukaisesti. Talouden hoidossa tavoitteena on toteuttaa tehdyt säästösuunnitelmat.

Virka-ajan vastaanottokäyntien määrä on edellisvuoteen verrattuna hieman vähentynyt, mutta ilt- ja viikonloppuvastaanottokäyntien määrä on pysynyt ennallaan.

Henkilöstöresursseissa lääkäreiden osalta Nilakassa ei ole saatu täytettyä avoinna olleita virkoja eikä sijaisuuksiinkaan ole saatu riittävästi tekijöitä. Hoitohenkilöstön saatavuus vakituisiin toimiin on ollut edelleen hyvä, mutta sijaisten saannissa on ollut jonkin verran vaikeuksia. Myös suun terveydenhuollossa sijaisten saatavuudessa on ollut ongelmia. Koillis-Savossa ei Kaaville ole saatu vakituksia hammaslääkäreitä, mutta palvelut on pystytty turvaamaan ostolääkäreillä.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat edelliseen vuoteen verrattuna vähentyneet. Suurin sairauspoissaolojen aiheuttaja on tuki- ja liikuntaelämistön sairaudet.

Osastojen hoitopäivät ovat vähentyneet edelleen. Pitkäaikaishoitopäivien väheneminen osoittaa, että peruskunnat ovat onnistuneet hyvin jatkohoitopaikkojen järjestämisessä.

Sekä avosairaanhoidon että suun terveydenhuollon puolella väestön ikääntyminen ja siihen liittyvät monet sairaudet näkyvät vastaanottokäynteihin käytettävän ajan pidentymisenä.

Yhteydenotot potilasasiamiehen ovat edellisen vuoden samaan ajankohtaan verraten säilyneet määrällisesti ennallaan. Haitta- ja vaaratilanneilmoitusten määrä on lisääntynyt selvästi (120 vs. 78).

Asiakastyytyväisyyttä seurataan Roidu-palautelaitteiden avulla. Vastanneista 87 prosenttia on antanut arvosanaksi 8-10. Kehittämisen kohteiksi nousevat asiakkaan kohtelu (16 %) ja palveluun pääsyn nopeus (17 %). Toisaalta erityisen hyväksi koettiin asiakkaan kohtelu (28 %), henkilökunnan asiantuntemus (18 %) ja minun ongelmaani paneutuminen (13 %). Vastausten perusteella Kysterin verkkosivuille tuotetaan reaaliaikaisesti päivittyvät NPS-kuvaajat (3.5.2019 ka 79,4).

Huhtikuun lopulla Kysterin tulos oli 72 740, 31 euroa ylijäämäinen.

2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-HUHTIKUU 2019

2.1 Asiakaslähtöisyys

Kysterin tavoitteena on turvata mahdollisimman tasapuolisesti lähi- ja seudulliset palvelut kuntien asukkaille.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sivuilla on Kysterin kotisivut, www.kysteri.fi linkillä pääsee suoraan ko. sivuille.

Avosairaanhoito

Hoitotakuu toteutuu

Hoitotakuun mukaisesti terveysasemille tulee olla hyvä yhteydensaanti, jonka turvaamiseksi Kysterissä on käytössä takaisinsoitto – puhelinjärjestelmä Nispa. Sen raportointitilastoista todetaan tammi-huhtikuussa yhteensä 18626 viestiä, joihin kaikkiin vastattiin. Yhteydenoton viive oli Koillis-Savossa 16, Leppävirralla 25 ja Nilakassa 52 minuuttia.

Hoitoon pääsyn toteutuminen arvioitiin AvoHilmo - raportointitiedoista. Hoidontarpeen arvioin- teja tehtiin 12620 asiakkaalle 44407 kappaletta. Kiireettömän hoidontarpeen arviointi toteutui kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Ensikäynnin yhteydessä viive hoidontarpeen arvioin- nista lääkärin vastaanottoon oli keskimäärin 11,36 ja hoitajavastaanottoon 10,68 vuorokautta. Hoitoa odottaneista lyhimmat odotusajat olivat Kaavilla ja Tervossa (n = 1 päivä). Yli 3 kuu- kautta hoitoa odottaneita ei ollut. Hoitotakuun toteutumisen seurannassa on ollut käytössä vuodesta 2014 lähtien omavalvontasuunnitelma, jossa pääkäyttäjät tarkastavat tilastoinnin oi- keellisuudet.

Suun terveydenhuolto

Hoitotakuussa on pysytty koko Kysterin alueella. Kiireettömän hoidon saannissa kohtuulli- sessä ajassa on ollut viivettä työvoimapulaan liittyen. Kiireelliseen hoitoon pääsee viimeistään kolmantena päivänä yhteydenotosta.

Leppävirralla sekä kiireelliset että ns. ”puolikiireelliset” asiakkaat hoidetaan saman päivän ai- kana. Kiireettömät hoitoajat menevät suuhygienisteillä noin kuukauden ja hammaslääkäreillä parin kuukauden päähän.

Koillis-Savon palvelukeskuksessa kiireelliseen hoitoon pääsee 1-3 päivässä ja kiireettömään hoitoon 4-10 viikossa. Suuhygienistille saa ajan 2-3 viikossa.

Nilakassa suun terveydenhuollon vastaanotto toiminta on pystytty järjestämään hoitotakuun ra- joissa ja kiireettömään hoitoon on päässyt 1-5 kuukauden odotusajalla. Kiireelliseen hoitoon on päässyt samana päivänä.

Hammaslääkäripäivystys tapahtuu arkipäivisin klo 8-16 Kysterin omilla ajanvarausvastaan- otoilla. Virka-ajan ulkopuolinen päivystystoiminta sijaitsee Kysillä ja se tuotetaan ostopalve- luna.

Potilasasiamiestoiminta

Potilasasiamiehen raportoinnin mukaisesti huhtikuun loppuun mennessä hänelle tuli yhteydenottoja yhteensä 7 kappaletta (n = 6 v. 2018). Potilasvahinkoepäilyt olivat yhteydenotoissa aiheina kolme kertaa, hoidon laatuun liittyi kolme ja hoitoon pääsyyn kaksi yhteydenottoa. Palvelukeskusten potilasasiamiesyhdyshenkilöille tuli yhteensä 19 (vs.13) yhteydenottoa. Potilasasiamiehen toimenpiteitä oli seitsemän kappaletta. Näistä kaikissa tapauksissa kuunneltiin asiakasta ja annettiin neuvontaa ja lisäksi annettiin yksi muistutuslomake. Potilasasiamiesyhdyshenkilöiden tekemät toimenpiteet kohdistuivat potilasvahinko- ja muistutusasioihin, hoidon laatuun ja kohteluun ja potilasasiapapereiden käsittelyyn. Huomioitavaa on, että tilastoissa on samojen henkilöiden asioiden käsittelyjä.

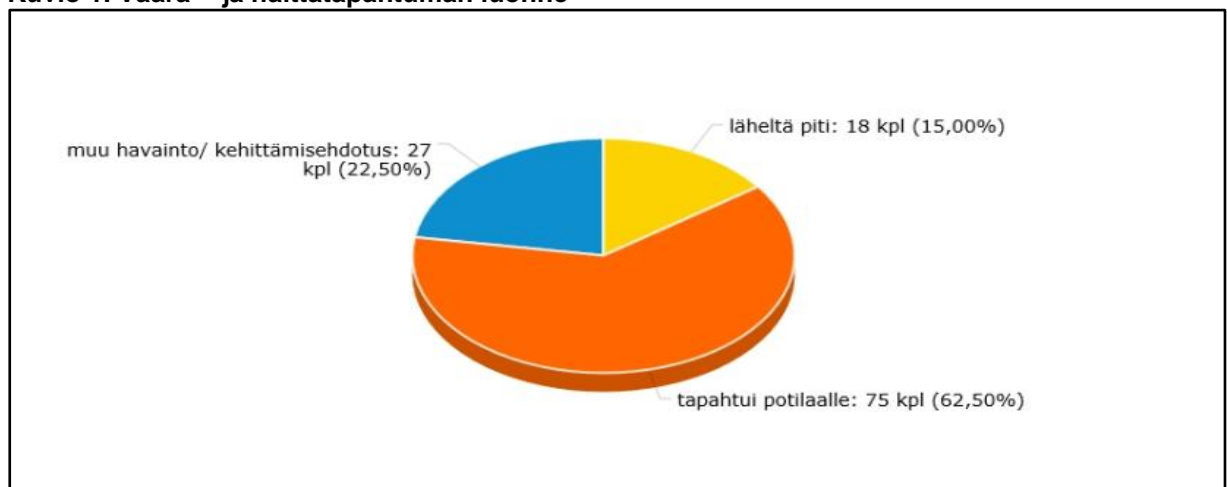
Vaaratilanteiden ennakointi

Kysterissä on käytössä HaiPro-raportointijärjestelmä potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointiin ja toiminnan kehittämiseen yksiköiden sisäisessä käytössä. Koko Kysterin alueelle tuli tammi-huhtikuussa HaiPro – ilmoituksia yhteensä 119 (78 v. 2018) kappaletta. Näistä oli käsitelty huhtikuun loppuun mennessä 84 %. Eniten ilmoituksia tuli tapaturmiin ja onnettomuuksiin liittyen (n = 42), sitten lääke- ja nestehoitoon liittyen (n = 29) ja seuraavaksi tiedonkulkuun ja potilastiedon hallintaan (n = 21). Tapaturmista kaatumisia oli 36 ja putoamisia kuusi kappaletta. Hapro ilmoitusten määrä on selkeästi lisääntynyt vuoden 2018 samaan ajankohtaan verrattuna. Osastoilla hoidettava potilasaines on vaativaa ja kuvausten perusteella paitsi muistisairaudet myös epäkäytännölliset tilat altistavat tapaturmille.

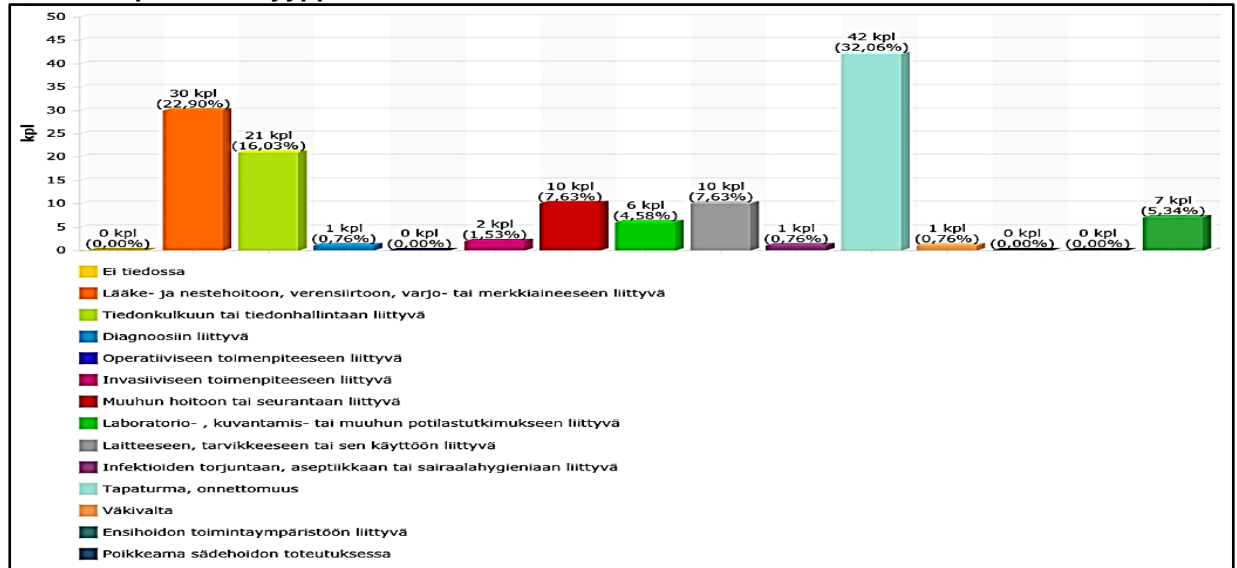
Ilmoitetuista tapahtumista 62,5 prosenttia oli luonteeltaan ”tapahtui potilaalle”. ”Läheltä piti” -tilanteita oli 15 prosenttia. Pääasiallinen tapahtumapaikka oli potilashuone (41,53 %). Riskiluokan määrittämisen mukaan merkityksettömiä riskejä oli kuusi, vähäisiä riskejä 47, kohtalaisia riskejä 53 ja merkittäviä riskejä viisi kappaletta. Käsittelyn jälkeen tapahtumia on käyty läpi henkilöstön kanssa pääasiassa yksikön sisällä. Tavoitteena tällöin on paitsi informoida tapahtuneesta myös oppia ennakoimaan tilanteita.

Tapahtuman luonne on kuvattu kuviossa 1, tapahtuman tyyppi kuviossa 2 ja riskiluokka kuviossa 3 ja ehdotus jatkotoimenpiteiksi kuviossa 4.

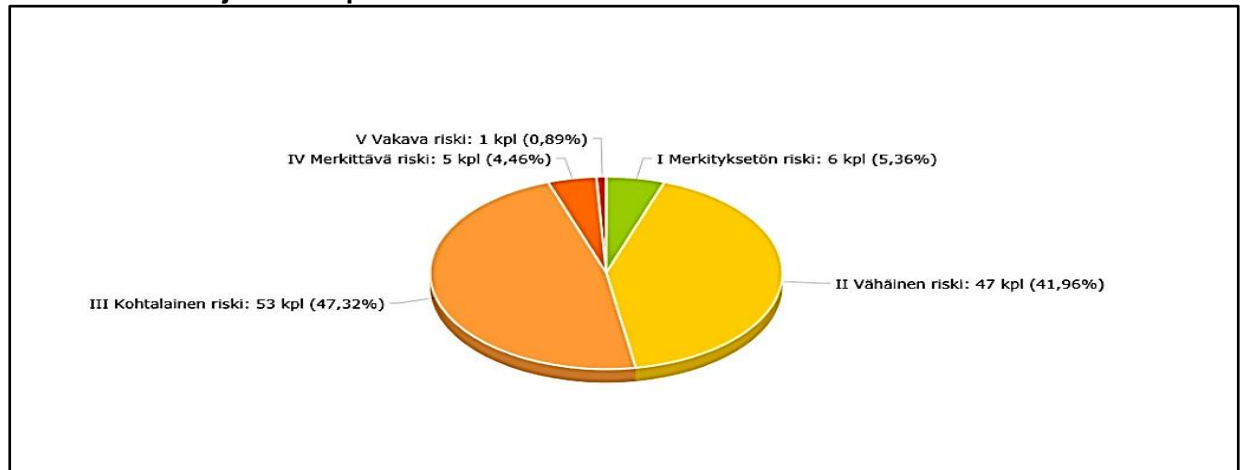
Kuvio 1. Vaara - ja haittatapahtuman luonne

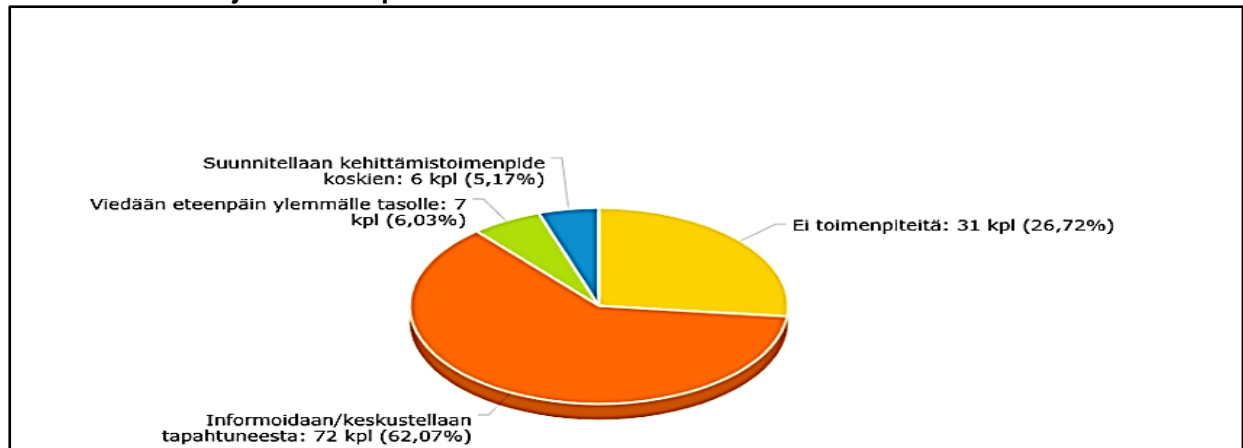
Kuvio2.Tapahtumantyyppi

Kuvio 3. Vaara - ja haittatapahtuman riskiluokka

Kuvio 4. Ehdotus jatkotoimenpiteiksi

2.2 Henkilöstö ja osaaminen

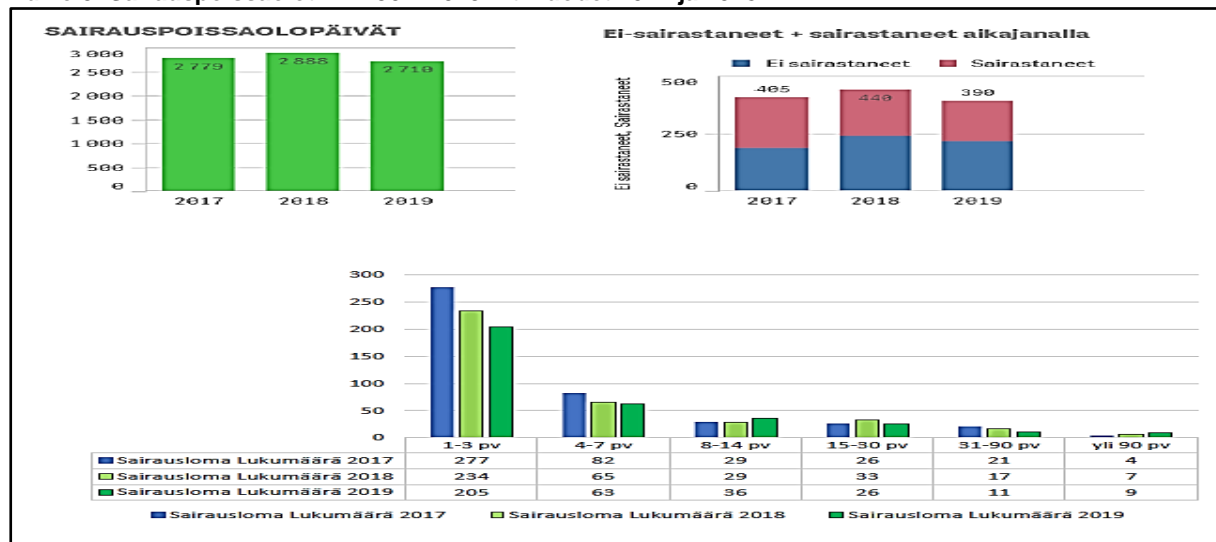
Henkilöstöä on Kysterissä ollut töissä ensimmäisellä kolmanneksella sijaiset mukaan lukien keskimäärin 372,7 henkilöä. Vakansseja on yhteensä 358,5.

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli tammi-huhtikuussa yhteensä 2710 päivää (-126 päivää vrt. v 2018). Kuvioissa 5 on kuvattu sairauspoissaolopäivien kokonaismäärät, ei-sairastaneet ja sairastaneet ja sairauslomien pituudet. Henkilöä kohden sairauspoissaoloja on ollut 7,3 päivää. Pääasiallinen sairauspoissaolojen syy on tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (852 pv, 31,5 %, vrt. 2018 906 pv). Toisena syyryhmänä ovat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (22 %) ja kolmantena hengityselinten sairaudet (8,7 %). Edellisen vuoden saamaan ajanjaksoon verrattuna Leppävirran sairauspoissaolopäivät vähenivät 379 päivällä. Nilakan sairauspoissaolopäivät lisääntyivät 109 päivällä ja Koillis-Savon 143 päivällä.

Työnantajan näkökulmasta tuki- ja liikuntaelinvaihoihin tulee pyrkiä vaikuttamaan ennalta ehkäisevin keinoin. Suunnitelmallista ergonomiakoulutusta on järjestetty vuodeosastojen ja suun terveydenhuollon henkilöstölle sekä laitoshuoltajille. Koulutus on todettu hyödylliseksi ja sitä on tarkoitus jatkaa edelleen.

Kysterin työterveyshuollon menot ovat laskeneet henkilöä kohden 20,03 euroa (kumul.) edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna.

Kuvio 5. Sairauspoissaolot 1.1.–30.4.2019 vrt. vuodet 2017 ja 2018

HR- järjestelmästä saatavan tiedon mukaan erilaisiin koulutuksiin osallistui tammi-huhtikuussa yhteensä 238 henkilöä. Verkkokoulutuksia (LOVe - lääkehoidon osaaminen ja siihen liittyvät lisäkoulutukset, Tietojen turvallinen käsittely ja Tietosuojaja- ja -turva terveydenhuollossa) suoritti 41 henkilöä. Alueellisiin koulutuksiin osallistui yhteensä 75 henkilöä. Lisäksi henkilöstö on osallistunut suunnitelman mukaisesti klinisen lääketieteen aiheita käsitteleviin koulutuksiin (n = 34). Koulutusaiheista on toteutunut vain pieni osa palvelukeskusten vuoden 2019 koulutussuunnitelmasta. Toteutumatta ovat koulutustoiveet diabeteksestä, astmasta, ravitsemuksesta, kriisityöstä, nuorten psykiatrisesta hoitotyöstä, ergonomiasta, lasten allergioista ja saattohoidosta.

Henkilöstöryhmät kokoontuvat säännöllisesti palveluyksiköissä. Tavoitteena kokoontumisissa on ollut Kysterin toiminnan tavoitteiden läpikäyminen, yhteisistä käytännöistä sopiminen, kokemuksen ja tiedon välittäminen ja kehittämisideoiden kokoaminen. Hoitohenkilöstön osaa- mistasokuvaukset ovat laadittu ja lisä – tai erityisosaamiset on kuvattu. Näistä valmistuu yhteenveto ja kokonaisuuden visualisointi kesäkuussa. Lisäksi hoitohenkilöstön tehtäväkuvaukset ja työn vaativuuden arvioinnit päivitetään.

2.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palvelukeskusten vastaanottopalveluiden, osastotoiminnan ja suun terveydenhuollon palvelujen toteutuminen tammi-huhtikuussa 2019. Kuvioissa 6-10 on kuvattu tammi-huhtikuulta palvelukeskusten avohoito- ja päivystyskäyntien määrät, hoitopäivät ja suun terveydenhuollon suoritteet.

2.3.1 Vastaanotto toiminta

Leppävirran terveysaseman uudisrakennuksesta tai peruskorjauksesta ei ole alkuvuoden aikana saatu uutta tietoa. Uudisrakennusvaihtoehdon hankesuunnittelu päättyi noin vuosi sitten ja peruskorjauksen vastaava on jo tehty aiemmin. Terveysasemalla on esiintynyt henkilökunnalla ja myös asiakkailla sisäilmaperäiseksi sopivaa oireilua. Henkilökunnalle on avattu sähköinen ja anonyymi järjestelmä sisäilmaongelmien ilmoittamiseen. Asiaa on käsitelty työsuojelun ja työterveyshuollon sekä vuokranantajan kanssa. Uusia sisäilmanäytteitä on otettu ja toukokuussa järjestetään asiasta infotilaisuus henkilökunnalle ja päätetään mahdollisista jatkotoimista.

Palvelukeskuksen vastaanotto toiminta on toiminut odotetusti. Lääkäreiden ja hoitajien sijaisuudet on saatu täytettyä alkuvuonna kohtalaisen hyvin. Ostopalveluna on hankittu, kuten aiemminkin, psykiatrian erikoislääkärin palveluja. Palveluntuottajalla aiemmin esiintyneet toimitusvaikeudet on nyt saatu korjaantumaan ja psykiatri on ollut paikalla keskimäärin kuutena päivänä kuukaudessa, joka on ollut tarpeellista kertyneiden jonojen purkamisen vuoksi. Geriatrian erikoislääkärin vastaanotto muistineuvolassa on jatkunut nyt virkatyönä aiemman ostopalvelun sijaan. Puheterapia, mielenterveyspalvelut, neuvolatoiminta sekä kouluterveydenhuolto ovat sujuneet ongelmitta. Fysioterapiassa on toiminut nyt neljä toimenhaltijaa. Vuodeosaston lähihoitaja koulutettiin jalkojenhoitajaksi. Hän työskentelee osan työajastaan avopuolella toteuttaen mm. diabeetikkojen jalkahoidot. Aiemmin tämä toiminta ostettiin ulkopuoliselta toimijalta.

Omaishoitajien tarkastuksia on edelleen jatkettu ja yhteistyötä kotihoidon kanssa lisätty. Työtömiä terveystarkastukset ovat myös toteutuneet suunnitellusti yhteistyössä kunnan sosiaalitoimen kanssa. Samoin on jatkettu asiakasyhteistyöryhmää yhdessä kunnan sosiaalitoimen ja te - toimiston kanssa.

Koillis-Savon palvelukeskuksessa lääkäritilanne on korjautunut vuoden takaiseen verrattuna. Kaavilla on kaksi virkalääkärinä ja Rautavaaralla yksi 50 %:sta työaikaa tekevä virkalääkäri. Ostolääkäreitä on saatu ongelmitta. Lääkäreiden vastaanottomäärät ovat resurssitilanteen korjautumiseen liittyen kasvaneet etenkin Rautavaaralla. Kaavilla hoitajavastaanottojen määrät ovat vähentyneet selittyen lääkäritilanteen korjautumisella. Rautavaaralle lisättiin hoitajare-

sursia turvaamaan kiireetöntä hoitajavastaanottoa (kansansairaudet) ja siihen liittyen hoitajavastaanottojen määrissä on nousua vuoden takaiseen. Hoitotakuu on toteutunut terveysasemilla lain määräämässä ajassa.

Koillis-Savon palvelukeskuksessa on yhteinen 20 % geriatriin virka. Geriatri käy vuoroviikoin yhden päivän Kaavilla ja Rautavaaralla huolehtien muistipoliklinikan toiminnasta. Palveluyksikössä on yhteinen muistihoitaja, jonka päätoimipaikka on Kaavilla.

Mielenterveystyössä on ollut Kaavilla resurssivajausta. Tehostetun avohoidon työryhmän toiminta on jatkunut Kaavilla ennallaan yhtenä päivänä kuukaudessa. Lisäksi molemmille palvelukeskuksen terveysasemille on psykiatrian erikoislääkäripalvelut ostettu sairaanhoitopiiriltä yhtenä päivänä kuukaudessa entiseen tapaan. Psykologipalvelut toteutetaan omana työnä.

Puheterapian kilpailutus valmistui huhtikuussa 2019. Alkuvuoden aikana puheterapian saataavuudessa on ollut vaikeuksia.

Lastenneuvolatoiminta ja kouluterveydenhuolto ovat toteutuneet suunnitellusti. Lastenneurologian jalkautuvaa konsultaatiotoimintaa noin 3 kuukauden välein on edelleen jatkettu. Fysioterapia on toteutunut suunnitellusti ja Rautavaaran fysioterapeutti toteuttaa palveluyksikön alueella lymfaterapiat. Äitiysneuvolan terveydenhoitaja on palveluyksikössä yhteinen riittävän asiakasmäärän turvaamiseksi.

Vuonna 2017 käynnistyneen toiminnan mukaisesti tahdistinhoitaja on käynyt pitämässä vastaanottoa Kaavin terveysasemalla noin kahden kuukauden välein.

Uniapneapotilaiden hoidon seuranta toteutuu alueellisen hoitoketjun mukaisesti perusterveydenhuollossa. Koillis-Savon palveluyksikössä on yhteinen uniapneahoitaja.

Koillis-Savossa sekä Kaavin että Rautavaaran kunnat ilmoittivat 2017 halukkuutensa osallistua valinnanvapauskokeiluun. Palveluntuottajana Rautavaaralla on jatkanut Kunnanlääkärit Sonkajärvi, jolle 15.4.2019 hetkellä oli listautunut 61 rautavaaralaista. Kaavilla Verso ei ole käynnistänyt toimintaa. Kaavilaisilla on kuitenkin ollut mahdollisuus listautua muille lähiympäristön valinnanvapauteen kuuluville palveluntuottajille ja kaavilaisia listautuneita oli 15.4.2019 hetkellä kaksi kappaletta. Valinta-oikeuttaan käyttäneistä 45 on vaihtanut takaisin Kysteriin. Valinnanvapauskokeilun ohjausryhmä on linjannut kokeilun päättymään 31.7.2019.

Nilakan palvelukeskuksen vastaanottotoiminta on toteutunut suunnitellusti. Kaikki lääkärinvirat on täytetty yllilääkäriin ja psykiatriin virkaa lukuun ottamatta vakinaisesti. Resurssissa on ollut lääkäri vajetta. Lääkäreillä on ollut opintovapaita ja näiden poissaolojen hoitamiseen ei ole saatu ostopalveluistakaan riittävästi sijaisia. Hoitajatilanne poliklinikoilla on ollut tyydyttävä. Jotkut kiireettömille lääkärinvastaanoille ovat olleet varsin pitkiä, mutta hoitotakuussa on pysytty.

Muistipoliklinikka on toiminut edelleen tehokkaasti. Muistipotilaiden lisääntyessä diagnostisia tutkimuksia ja jatkoseurantaa on siirretty osin takaisin omalääkäreille ja kotisairaanhoitoihin. Uniapneaseuranta on toteutettu perusterveydenhuollossa. Osteoporoosipotilaiden hoitoketju perusterveydenhuoltoon on luotu yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Tahdistinpoliklinikan hoitajat ovat jalkautuneet pitämään kontrollivastaanottoja terveyskeskuksessa. Työttömien ja omaishoitajien tarkastuksia tehdään.

Erityistutkimukset (skopiat, rasiitutkimukset, ultraäänitutkimukset) on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Röntgenpalvelun tuottaa Kysin Kuvantamiskeskus. Haavanhoidon ketjulähettätoiminta on aloitettu.

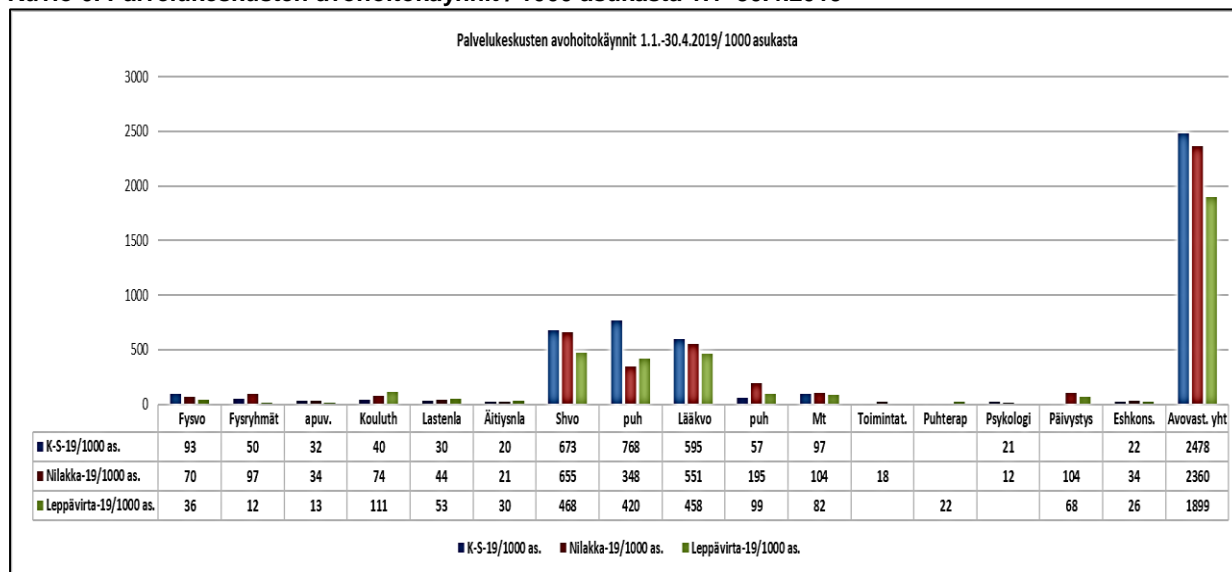
Äitiysneuvolan toiminnot on hoidettu keskitetysti. Lastenneuvola ja kouluterveydenhuolto on järjestetty terveysasemakohtaisesti. Lastenneurologi on käynyt konsultaatiokäynneillä. LAPE - hankkeeseen on osallistuttu työryhmän jäsenenä.

Mielenterveyspalveluiden toiminta ja yhteistyö on jatkunut edelleen hyvänä ja palveluntarpeeseen on pystytty vastaamaan. Palveluyksikön psykiatrin palvelut on ostettu toistaiseksi yksityiseltä palveluntuottajalta.

Toimintaterapeutti ja psykologi ovat hoitaneet keskitetysti koko palvelukeskuksen terapiatarpeet. Jatkuvasti lisääntyviin tarpeisiin on pystytty toistaiseksi vastaamaan ja hoitotakuun rajoissa on pysytty. Puheterapian kilpailutus valmistui huhtikuussa 2019. Alkuvuodesta saatavuudessa on ollut vaikeuksia.

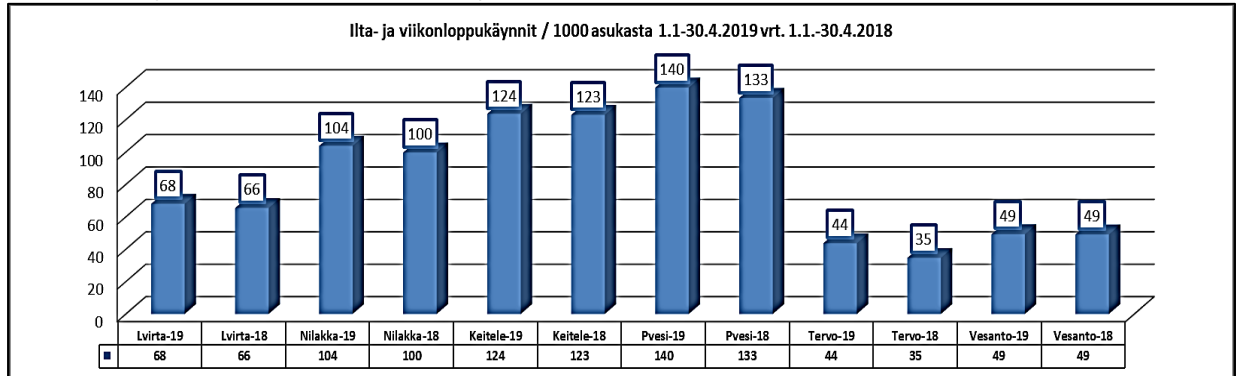
Kuviossa 6. on kuvattu palvelukeskusten toteutuneet avohoitokäynnit suhteutettuna väestöön (1000 as.).

Kuvio 6. Palvelukeskusten avohoitokäynnit / 1000 asukasta 1.1–30.4.2019

Kysterissä ilta- ja viikonloppuvastaanottokäyntien määrät ovat pysyneet ennallaan. Suhteutettuna 1000 asukkaaseen ilmenee, että päivystyspalveluiden käyttö Pielaveden ja Keiteleen väestöllä on runsaampaa kuin muilla. (Kuvio 7.) Koillis-Savossa ei ole ilta- tai viikonloppuvastaanottoa.

Kuvio 7. Ilta- ja viikonloppuvastaanottokäynnit /1000 asukasta 1.1–30.4.2019 vrt. 1.1.-30.4.2018

2.3.2 Laitohoito

Leppävirran palvelukeskuksen vuodeosastojen kova kuormitus on jatkunut myös alkuvuonna 2019. Kuormitusprosentit ovat vaihdelleet 90-102 % välillä molemmilla vuodeosastoilla. Kevättalven influenssa- epidemia runsaine eristyksineen aiheutti huomattavia hoidon uudelleen järjestelyjä, sillä osasto ei ottanut uusia potilaita viiden vuorokauden aikana helmikuun loppupuolella. Leppävirralaisia ohjattiin Kysterin muihin yksiköihin.

Huhtikuun loppuun mennessä oli pitkäaikaishoitopäiviä yhteensä 2596 (v. 2018 3031) ja lyhyt- hoitoa 4231 (v. 2018 4218) hoitopäivää.

Edellisenä vuonna tehtiin työterveyshuollon kanssa yhteistyötä työntekijöiden työhyvinvoinnin tiimoilta. Erityisesti tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat olleet haasteena. Alkuvuoden sairauspoissaolot ovat pienentyneet vuodeosastolla 6,6 nettotyöpanoksesta 4,7 nettotyöpanokseen (28%).

Henkilöstön saatavuus on muodostunut entistä haasteellisemmaksi ja kevättalvella hakijoita vuosiloman sijaisuuksiin oli huomattavasti vähemmän kuin edellisinä keväinä.

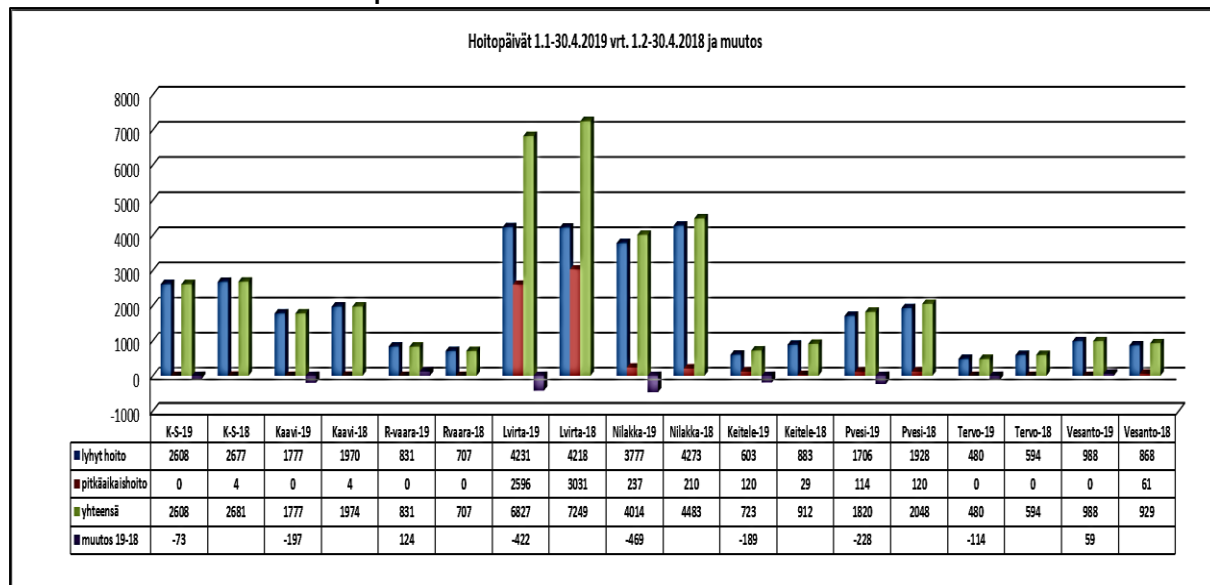
Koillis-Savon palvelukeskuksessa kaavilaisten hoitopäivät alittavat, mutta rautavaaralaisten ylittävät palvelusopimuksessa ennakoitua hoitopäiviä. Yhteistyö peruskuntien sosiaalitoimen kanssa potilaiden jatkohoidossa on onnistunut ongelmitta eikä osastolla ole alkuvuoden aikana ollut pitkäaikaishoitopäiviä. Osaston kuormitusprosentti on ollut 82,27 (ka) ja keskimääräinen hoitoaika 8,95 vuorokautta. Potilaiden hoitoisuus on muuttunut hieman kevyemmäksi verrattaessa vuoden takaiseen. Valtaosa potilaista on edelleen kuulunut hoitoisuusluokkaan 4 (41%), mutta 76 % on kuulunut luokkiin 3-4. Vuosi sitten suurin osa sijoittui luokkiin 4-5. Korkeaa hoitoisuutta selittää potilaiden ikärakenne, liikkumisen epävarmuus sekä muistisairauksiin liittyvä sekavuus. Vierihoidattajaa on tarvittu 15 vuorokautta. Yön yli -malli on ollut käytössä ongelmitta. Siirtoviivemaksuja Kysistä ei ole ollut.

Nilakan palvelukeskuksessa akuuttivuodeosastohoito on toteutettu Pielaveden (25 paikkaa) ja Keiteleen (20 paikkaa) terveysasemilla. Pitkäaikaispotilaat (2-3) on hoidettu Keiteleellä. Kysistä jatkohoitoon tulevat potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveyskeskuksen vuodeosastoille. Osastojen kuormitukset ovat olleet alkuvuonna keskimäärin Keiteleellä 73,8 % ja Pielavedellä 67,2 %. Akuuttiosastoilla keskimääräiset hoitoajat ovat olleet 5-8 vrk ja potilaiden vaihtuvuus suurta. Epidemia-aikoina on muutettu Pielaveden osasto infektio-osastoksi ja muut

potilaat on hoidettu Keiteleeseen osastolla. Vuodeosastoilla on käytössä Rafaela-hoitoisuusluokitus. Henkilöstötilanne vuodeosastoilla on ollut kohtalaisen haastava, sairaanhoitajista on ollut pula etenkin Keiteleeseen terveysasemalla. Sijaistarpeita on tarkasteltu kriittisesti koko palveluyksikössä.

Kuviossa 8 on kuvattu palvelukeskusten hoitopäivät ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuvio 8. Palvelukeskusten hoitopäivät 1.1.–30.4.2019 vrt. 1.1.–30.4.2018

2.3.3 Suun terveydenhuolto

Leppävuiran palvelukeskuksen suun terveydenhuollossa, kuten koko Kysterissä, siirryttiin keskitettyyn ajanvaraukseen, jonka toimipiste sijaitsee Leppävuiralla. Toiminta on käynnistynyt odotetusti. Akuuttipotilaat ilmoittautuvat aamuisin jononumeroautomaatilla aiemman neuvontaan ilmoittautumisen sijaan. Leppävuiralla on työskennellyt neljä hammaslääkärinä, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen. Suukirurgian ja oikojahammaslääkärin palveluja on ostettu entiseen tapaan.

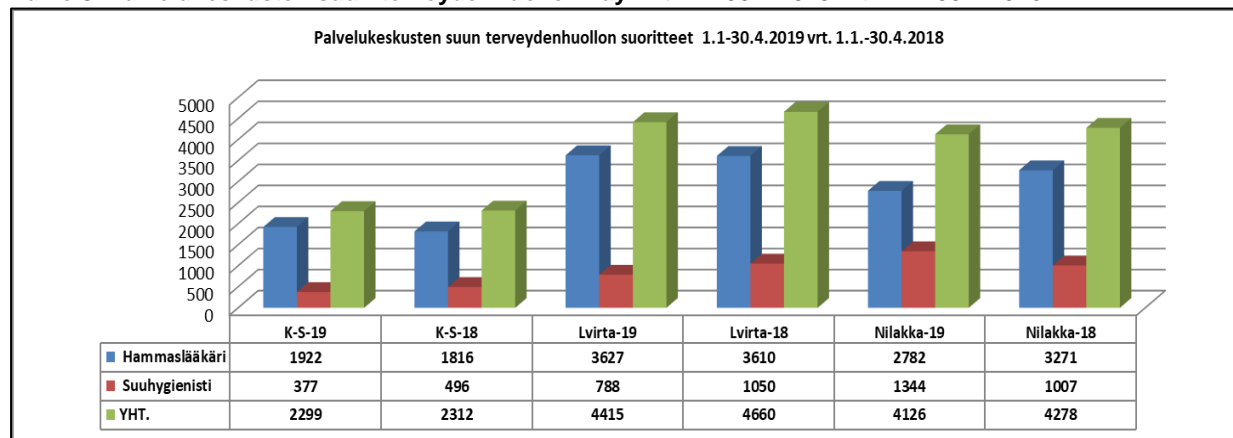
Koillis-Savon palvelukeskuksessa Kaavilla on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin hammaslääkäreiden osalta. Oikomishoitoja on toteutettu ostopalveluna. Kuvantamispalvelut suun terveydenhuoltoon on ostettu Kuopion kaupungilta.

Nilakan palvelukeskuksen suun terveydenhuollossa on edelleen ollut huomattava hammaslääkärivaje. Tervon hammaslääkäri on toiminut Nilakan ja Koillis-Savon vastaavana hammaslääkärinä ja hän on tehnyt edelleen osan työajastaan kliinistä työtä Tervossa.

Hammaslääkäreiden sijaisten saaminen on ollut erittäin vaikeaa ja palvelukeskuksissa on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin, joita myös on ollut rajoitetusti tarjolla. Suun terveydenhuollon vastaanotto toiminta on kuitenkin toistaiseksi pystytty järjestämään hoitotakuun rajoissa ja kiireettömään hoitoon on päässyt 1-5 kuukauden odotusajalla. Kiireelliseen hoitoon on päässyt samana päivänä. Oikomishoitajien konsultointipalvelut on ostettu ulkopuoliselta palveluntuottajalta, mutta varsinainen hoito on tehty omana toimintana.

Kuviossa 9 on kuvattu palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit.

Kuvio 9. Palvelukeskusten suun terveydenhuollon käynnit 1.1–30.4.2019 vrt. 1.1.–30.4.2018

2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous

Kysterin palvelut on tuotteistettu, kuvattu ja niille on laskettu hinta. Hinnoittelu on palveluyksikkökohtainen. Hinnoittelua tarvittaessa tarkastellaan siten, että palveluyksikkökohtaisesti kustannusvastaavuus toteutuu tilinpäätösvaiheessa.

Koko Kysterin tasolla palvelusopimuksen suoritekertymästä toteutuu neljän kuukauden ajalta avohoidon palveluista 31,7 vuodeosastohoidosta 30,7 ja suun terveydenhuollosta 32,5 prosenttia arvioidusta tasosta.

Suoritekertymää verrataan palvelusopimuksessa arvioituun suoritteiden määrään taulukossa 1. Tarkastelu tehdään erikseen huomioiden avohoidon ja suun terveydenhuollon suoritteiden sekä hoitopäivien kertymät. (Taulukko 1.)

Leppävirta:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa 33,1 vuodeosastohoidossa 32,2 ja suun terveydenhuollossa 31,4 prosenttia.

Nilakka:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa 31,7, vuodeosastohoidossa 29 ja suun terveydenhuollossa 32,2 prosenttia. Vuodeosaston hoitopäivissä Vesannolla suunnitelman mukaiset hoitopäivät alittuvat, kun taas Keiteleellä ja Pielavedellä ylittyvät, vaikka molemmissa hoitopäivät ovat vähentyneet verrattuna edellisvuoteen.

Koillis-Savo:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma avohoidossa on 29,7, vuodeosastohoidossa 29,9 ja suun terveydenhuollossa 35,6 prosenttia. Kaavin osalta hoitopäivät jäivät tavoitteesta (28 %). Rautavaaran hoitopäivät ylittyivät ennakoidusta.

Taulukko 1. Avohoidon, vuodeosaston hoitopäivien ja suun terveydenhuollon suoritekertymä 1.1.–30.4.2019 ja vuoden 2019 palvelusopimus sekä vertailu vuoden 2018 suoritteisiin

KYSTERIN PALVELUSUORITTEET 4_2019 vrt. palvelusopimus ja 4_2018											33,33 %				
	Avohoito					Vuodeosasto					Suun th				
Kunta	Avohoito-19	Palvelusop	Vrt. %	Avohoito-18	Vrt.kpl	Vuodeos-19	Palvelusop	Vrt. %	Vuodeos-18	Vrt.kpl	Suun th-19	Palvelusop	Vrt. %	Suun th-18	Vrt.kpl
Leppävirta	18254	55091	33,1	17889	365	6827	21230	32,2	7249	-422	4413	14052	31,4	4660	-247
Keitele	5232	16910	30,9	5598	-366	723	3165	22,8	912	-189	1050	3100	33,9	930	120
Pielavesi	10600	31665	33,5	10464	136	1820	5765	31,6	2048	-228	1639	5400	30,4	1993	-354
Tervo	3554	12165	29,2	3950	-396	480	1930	24,9	594	-114	577	1850	31,2	516	61
Vesanto	4969	16100	30,9	5551	-582	991	2965	33,4	929	62	853	2600	32,8	839	14
Nilakka	24355	76840	31,7	25563	-1208	4014	13825	29,0	4483	-469	4119	12800	32,2	4278	-159
Kaavi	7298	26090	28,0	7717	-419	1777	6480	27,4	1974	-197	1555	4000	38,9	1470	85
Rautavaara	4241	12807	33,1	3981	260	831	2250	36,9	707	124	704	2350	30,0	842	-138
Koillis-Savo	11539	38897	29,7	11698	-159	2608	8730	29,9	2681	-73	2259	6350	35,6	2312	-53
Kysteri yht.	54148	170828	31,7	55150	-1002	13449	43785	30,7	14413	-964	10791	33202	32,5	11250	-459

2.5 KYSTERIN tuloslaskelma

Koko liikelaitoksessa neljän ensimmäisen kuukauden tulos on 72 740, 31 euroa ylijäämäinen. Liikelaitostasolla tarkasteltuna voidaan todeta että, hoitopalveluiden myyntitulot jäsenkunnille ovat edelliseen vuoteen verrattuna alittuneet (1 %), ulkokuntamyynänti on vähentynyt 2,8 prosenttia. (Taulukko 2.)

Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ovat pienentyneet (11,4 %). Palvelujen ostot ylittivät 6,7 prosenttia. Henkilöstömenot alittuivat 7,5 prosenttia. (Taulukko 2.)

Kysterin neljän kuukauden tulos on keskushallinnossa 0 €, Nilakassa 83 868 € ja Leppävirralla 32 919 € alijäämäinen € ja Koillis-Savossa 189 528 € ylijäämäinen. (Taulukot 3-6.)

Palvelukeskukset

Leppävirta

Tulos on 32 919 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti nousi hie- man (2,44 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot nousivat (1,99 %) viime vuoteen verrattuna. Palvelujen ostot alittuivat edelliseen vuoteen verrattuna (4,03 %). Henki- löstömenot alittuivat (1,15 %). (Taulukko 4.)

Nilakka

Tulos on 83 868 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti laski (4,81 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot nousivat (5,49 %) ja palvelujen ostot (11,09 %) ylittivät. Henkilöstömenot laskivat (8,42 %). (Taulukko 5.)

Koillis-Savo

Tulos on 189 528 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti väheni (1,54 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot nousivat (41,27 %). Palvelujen ostot nousivat (11,47 %). Henkilöstömenot laskivat (16,39 %). (Taulukko 6.)

TAULUKKO 2. PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS KYSTERI

KYSTERIN TUOSLASKELMA VUODELTA 2019, 1-4			
	01.01.-30.04.2019	01.01.-30.04.2018	Muutos %
Liikevaihto	8 617 434,02	8 730 290,23	-1,3 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	8 351 296,00	8 435 984,00	-1,0 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	236 952,98	243 822,46	-2,8 %
Muu ulkoinen myynti	29 185,04	50 483,77	-42,2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 144 901,71	1 220 678,03	-6,2 %
Materiaalit ja palvelut	-3 336 034,94	-3 104 429,95	7,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-554 161,82	-696 729,44	11,4 %
Ostot tilikauden aikana	-554 161,82	-696 729,44	11,4 %
Ulkoiset	-554 161,82	-497 581,08	11,4 %
Kuntayhtymältä	0,00	-199 148,36	***
Palvelujen ostot	-2 781 873,12	-2 407 700,51	6,7 %
Ulkoiset	-2 202 303,72	-2 025 098,53	8,8 %
Kuntayhtymältä	-579 569,40	-382 601,98	-0,4 %
Henkilöstökulut	-5 527 371,04	-5 973 360,60	-7,5 %
Palkat ja palkkiot	-4 683 175,50	-4 962 280,93	-5,6 %
Henkilösivukulut	-844 195,54	-1 011 079,67	-16,5 %
Eläkekulut	-810 246,46	-929 450,28	-12,8 %
Muut henkilösivukulut	-33 949,08	-81 629,39	-58,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-17 628,46	-17 628,48	0,0 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-17 628,46	-17 628,48	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-805 424,81	-902 337,27	-10,7 %
Ulkoiset	-794 045,23	-894 528,81	-11,2 %
Kuntayhtymältä	-11 379,58	-7 808,46	45,7 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	75 876,48	-46 788,04	-262,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 136,17	-3 202,38	-2,1 %
Korkotuotot	1 684,67	1 395,60	20,7 %
Korvaus peruspääomasta	-280,00	-177,99	57,3 %
Muille maksetut korkokulut	-4 540,84	-4 419,99	2,7 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	72 740,31	-49 990,42	-245,5 %

TAULUKKO 3. KYSTERIN HALLINTO PK 400
PY 400 TULOSLASKELMA VUODELTA 2019, 1-4

	01.01.-30.04.2019	01.01.-30.04.2018	Muutos %
Liikevaihto	-82	0	
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	0	0	
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	-82	0	
Muu ulkoinen myynti	0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	536 328	470 742	13,93 %
Materiaalit ja palvelut	349 330	276 682	26,26 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	401	553	-27,55 %
Ostot tilikauden aikana	401	553	-27,55 %
Ulkoiset	401	553	-27,55 %
Kuntayhtymältä	0	0	0 %
Palvelujen ostot	348 929	276 129	26,36 %
Ulkoiset	222 260	91 521	142,85 %
Kuntayhtymältä	126 669	184 607	-31,38 %
Henkilöstökulut	170 799	177 023	-3,52 %
Palkat ja palkkiot	142 827	146 895	-2,77 %
Henkilösivukulut	27 972	30 129	-7,16 %
Eläkekulut	24 744	24 604	0,69 %
Muut henkilösivukulut	3 197	5 525	-42,12 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	0	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	17 522	18 254	-4,01 %
Ulkoiset	6 142	10 446	-41,20 %
Kuntayhtymältä	11 380	7 808	45,73 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-1 405	-1 218	15,36 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 405	1 218	15,36%
Korkotuotot	1 685	1 395	20,71 %
Korvaus peruspääomasta	280	178	57,31 %
Muille maksetut korkokulut	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0 %

Laskutusosoite

 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky
 Kysteri
 PL 900
 70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

 Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
 Kysterin hallinto
 PL 100
 70029 KYS
 Puijonlaaksontie 2, rak. 3

 Kysteri
 Koillis-Savon palveluyksikkö
 Kaavin terveysasema
 Rantatie 2
 73600 Kaavi

 Kysteri
 Leppävirran palveluyksikkö
 Leppävirran terveysasema
 Savonkatu 17
 79100 Leppävirta

 Kysteri
 Nilakan palveluyksikkö
 Pielaveden terveysasema
 Savikontie 15
 72400 Pielavesi

 Vaihde (017) 171 000
 etunimi.sukunimi@kuh.fi
 Y-tunnus 0171495-3

TAULUKKO 4. LEPPÄVIRTA PK 410

Py 410 TULOSLASKELMA VUODELTA 2019, 1-4			
	01.01.-30.04.2019	01.01.-30.04.2018	Muutos %
Liikevaihto	2 804 394	2 823 280	-0,67 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	2 747 240	2 755 032	-0,28 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	51 425	50 200	2,44 %
Muu ulkoinen myynti	5 729	18 047	68,26 %
Liiketoiminnan muut tuotot	478 448	508 018	-5,82 %
Materiaalit ja palvelut	1 151 079	1 188 872	-3,18 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	170 765	167 441	1,99 %
Ostot tilikauden aikana	170 765	167 441	1,99 %
Ulkoiset	170 765	95 745	78,35 %
Kuntayhtymältä	0	71 695	-100 %
Palvelujen ostot	980 314	1 021 431	-4,03 %
Ulkoiset	667 980	748 533	12,44 %
Kuntayhtymältä	312 334	272 898	14,45 %
Henkilöstökulut	1 932 929	1 955 398	-1,15 %
Palkat ja palkkiot	1 636 784	1 648 030	-0,68 %
Henkilösivukulut	296 145	307 368	-3,65 %
Eläkekulut	283 044	297 643	-4,90 %
Muut henkilösivukulut	13 101	9 726	34,70 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 658	1 658	0 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	1 658	1 658	0 %
Liiketoiminnan muut kulut	229 271	240 265	-4,58 %
Ulkoiset	229 271	240 265	-4,58 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-32 094	-54 895	-117,97 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-825	-811	1,72 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-825	-811	0,48 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-32 919	-55 706	-40,91 %

TAULUKKO 5. NILAKKA PK 420
Py 420 TULOSLASKELMA VUODELTA 2019, 1-4

	01.01.-30.04.2019	01.01.-30.04.2018	Muutos %
Liikevaihto	3 950 020	4 071 743	-2,99 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	3 791 760	3 890 552	-2,54 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	146 582	153 984	-4,81 %
Muu ulkoinen myynti	11 678	27 208	-57,08 %
Liiketoiminnan muut tuotot	418 676	471 227	-11,15 %
Materiaalit ja palvelut	1 551 071	1 407 919	10,17 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	243 565	230 891	5,49 %
Ostot tilikauden aikana	243 565	230 891	5,49 %
Ulkoiset	243 565	141 119	72,59 %
Kuntayhtymältä	0	89 772	-100 %
Palvelujen ostot	1 307 507	1 087 255	11,09 %
Ulkoiset	828 602	763 078	8,59 %
Kuntayhtymältä	478 905	324 176	47,72 %
Henkilöstökulut	2 439 706	2 664 071	-8,42 %
Palkat ja palkkiot	2 072 881	2 207 974	-6,12 %
Henkilösivukulut	366 825	456 098	-19,57 %
Eläkekulut	358 288	424 608	-15,62 %
Muut henkilösivukulut	8 537	31 489	-72,89 %
Poistot ja arvonalentumiset	13 541	13 541	
Suunnitelmat mukaiset poistot	13 541	13 541	
Liiketoiminnan muut kulut	444 774	458 874	-3,07 %
Ulkoiset	444 774	458 874	-3,07 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-80 397	-1 434	%
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 472	-3 456	0,43 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-3 472	-3 456	0,43 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-83 868	-4 891	%

TAULUKKO 6. KOILLIS-SAVO PK 430

Py 430 TULOSLASKELMA VUODELTA 2019, 1-4			
	01.01.-30.04.2019	01.01.-30.04.2018	Muutos %
Liikevaihto	1 863 102	1 837 187	1,41 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	1 812 296	1 790 400	1,22 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	39 028	39 638	-1,54%
Muu ulkoinen myynti	11 779	7 149	64,76 %
Liiketoiminnan muut tuotot	233 600	235 132	-0,65 %
Materiaalit ja palvelut	806 705	697 319	15,69 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	139 432	98 695	41,27 %
Ostot tilikauden aikana	139 432	98 695	41,27 %
Ulkoiset	139 432	61 015	128,52 %
Kuntayhtymältä	0	37 681	-100 %
Palvelujen ostot	667 273	560 943	11,47 %
Ulkoiset	483 461	421 966	14,57 %
Kuntayhtymältä	183 812	138 977	32,26 %
Henkilöstökulut	983 937	1 176 868	-16,39 %
Palkat ja palkkiot	830 684	959 383	-13,41 %
Henkilösivukulut	153 253	217 485	-29,53 %
Eläkekulut	144 140	182 596	-21,06 %
Muut henkilösivukulut	9 113	34 889	-73,88 %
Poistot ja arvonalentumiset	2 430	2 430	
Suunnitelmat mukaiset poistot	2 430	2 430	
Liiketoiminnan muut kulut	113 859	184 944	-38,44 %
Ulkoiset	113 859	184 944	-38,44 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	189 529	10 759	
Rahoitustuotot ja -kulut	-244	-152	60,62 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-152	-152	60,62 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	189 527	10 606	